

debattiden, men det rører ikke ved alle de grundlæggende betragtninger, der ligger i vores forslag, og som også fremgår af bemærkningerne til det.

Det, vi sætter spørgsmålstegn ved, er alle de økonomiske forudsætninger og prognoserne for passagergrundlaget for de foreslåede baner.

Vi sætter spørgsmålstegn ved, om de er holdbare og ved beslutningsprocessen, fordi vi ikke kan se, hvem der efterfølgende er ansvarlig, når det viser sig, at det ikke passer, når det viser sig, at det ikke er muligt at bringe et passagertal ud på præriebanen og på kystbanen på Amager, som svarer til hele den samlede passagermængde i det eksisterende S-togsnet. Det forekommer os ganske enkelt ikke forsvarligt, og vi vil godt vide: Hvem er det, vi skal klynge op bagefter? Hvem er det, der er ansvarlig? Det kan vi altså ikke rigtig få at vide i den her sag.

Hvis hele regeringen er ansvarlig for beslutningsgrundlaget og disse ting, må man modsvarende også sige, at De Konservative og Venstre, som ikke stemte for det aktstykke, der overførte de grunde fra Københavns Kommune og staten til Ørestadsselskabet, som efterfølgende nu er blevet solgt i andet øjemed, altså heller ikke kan være ansvarlige for den beslutning. Eller hvordan skal det forstås?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 217: Forslag til lov om ophævelse af lov om filmcensur og af lov om mærkning af videogrammer.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 12/3 96).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Fremskridtspartiets lovforslag er en genfremsettelse af et tidligere fremsat forslag om ophævelse af filmcensurloven. Forslaget så sidste gang dagens lys den 30. marts 1993. Forslaget blev dengang forkastet af et flertal i Tinget. Det bliver det nok også denne gang.

Jeg er uenig i forslaget. Vi har, som jeg vist også oplyste om tidligere, en af verdens mest liberale censurlove. Vi har ingen voksencensur, og det er frivilligt, om man vil indsende filmene eller videoerne til Statens Filmcensur. Undlader man at indsende filmen eller videoen til censuren, er den ikke tilladt for børn og unge under 16 år. Det er en fornuftig beskyttelse af børn og unge, og det krænker ikke ytringsfriheden, da filmen kan vises for voksne og videoen sælges eller udlejes til voksne.

Lovgivningen er rettet mod de offentlige forestillinger og det erhvervsmæssige salg eller udlejning og det offentlige udlån. Vi sætter grænsen her og kommer ikke inden for hjemmets fire vægge.

Folketinget har for kun 3 måneder siden behandlet et lovforslag om mærkning af videogrammer, og dér var der bred politisk enighed om ikke at revidere loven i denne samling.

Jeg henholder mig derfor til Folketingets beslutning herom og afviser det foreliggende lovforslag.

Søren Hansen (S):

Det er med filmcensuren som med Kunstfonden: vi skal sådan have det med jævne mellemrum. Det får vi så, og derfor er det ikke muligt at føje så meget nyt til, specielt kan jeg ikke føje meget nyt til efter det, kulturministeren har sagt.

Jeg ville også minde om, at vi har en overordentlig liberal lovgivning i modsætning til så mange andre lande. Til gengæld bliver der også vist meget vold, også for meget, så at lempe her

ville næppe være fremmede for en mere fornuftig holdning over for specielt børn og unge.

Da vi altså også lige har haft spørgsmålet om mærkning af videogrammer til behandling og det har fundet sin afgørelse, har jeg heller ikke mere at tilføje ud over altså, at vi også afviser lovforslaget.

Helge Sander (V):

I går diskuterede Folketinget afskaffelsen af revselsesretten. Referatet heraf kunne bl.a. i morges høres udlagt, som om SF nu går ind for, at vi ikke må slå børnene, mens vi andre går ind for, at vi må slå børnene.

Når jeg drager denne sammenligning, er det, fordi når Venstre nu tilkendegiver, at vi har stor sympati for Fremskridtspartiets forslag, er det jo ikke således, at Venstre dermed tilkendegiver, at vi går ind for, at børnene skal præsenteres for øget vold, pornografiske film, splatterfilm osv.

Til gengæld mener vi, at vi lige så godt kan forholde os realistisk til den verden, vi lever i, og jeg synes ikke, Fremskridtspartiet har ret, når det siges, at den ophævelse, som ligger i det aktuelle lovforslag, svarer til virkeligheden. Det svarer ikke til virkeligheden, for det er jo ikke i film og videoer, vi møder det største problem. Det er kun en lille del af det i dag, og derfor føler vi, det er mest i pagt med tiden, at vi ophæver disse bestemmelser og i stedet for knytter an til nogle forskellige branchestyrede organer og laver en frivillig mærkning af film, hvormed man angiver over for forældrene, hvordan og hvorledes de skal forholde sig til disse ting.

For os er det helt centrale ikke lovforslag, bemærkninger, cirkulærer osv., men forældrene. Det er forældrene, der har ansvaret. Det er inden for hjemmets fire vægge, at disse ting skal afklares, og derfor tror vi ikke, at den nugældende ordning er den rigtige facon. Til gengæld mener vi, det er vigtigt, at der bliver en slags varedeklaration, således at forældrene kan blive vejledt, når de skal diskutere, hvilke videoer og film der indgår i børnenes underholdning.

Jeg erkender, at det ikke er nogen let sag. Det er jo rigtigt, som kulturministeren og den socialdemokratiske ordfører sagde, at det er noget, vi har haft på dagsordenen op til flere gange, men netop fordi det er så bredt, er det jo et problem, vi møder ud fra mange indfaldsvinkler.

Jeg synes f.eks., det er et problem, at nyhedsudsendelserne på TV 2 og TV-Avisen i den grad bringer en række indslag, som jeg synes er sær-

deles uheldige for børn, og jeg synes ikke, de to institutioner i særlig flot grad har levet op til de signaler, vi har givet, og de intentioner, som de selv har lagt for dagen, med, at de ikke vil bringe de voldsomme billeder i den første nyhedsudsendelse, men først senere på aftenen. Det synes jeg ikke de lever op til, og jeg synes heller ikke, det er særlig heldigt, at de viser nogle trailere for de film, der godt nok først vises kl. 23.45, lige før nyhedsudsendelser kl. 18.30 og 19.00. Det synes jeg er et langt større problem end alt det andet, som vi kan remse op her, fordi det altså kun rammer et fåtal.

Men som sagt er vi meget motiverede for at kigge på dette lovforslag og altså lave en ændring fra lovgivning til et eller andet system – meget gerne det, som Fremskridtspartiet anviser i bemærkningerne – således at det tilkendegives over for brugerne, primært forældrene, hvilken film det er, de står med i hånden.

I erkendelse af massekommunikationsmidlernes omfang og de mange, mange muligheder, der ligger langt uden for de regler, som er omfattet af lov om filmcensur og lov om mærkning af videogrammer, er vi derfor parat til en positiv udvalgsbehandling.

Brian Mikkelsen (KF):

Der er mange aspekter i denne sag, og det er derfor vigtigt at dele tingene op og tage de forskellige hensyn hver for sig. Der er nemlig nogle forhold her, som man kan kalde ideologiske, og så er der nogle rent praktiske forhold.

Der er ikke nogen tvivl om, at Det Konservative Folkeparti kan støtte Fremskridtspartiets intentioner om at afskaffe enhver form for censur. Vi er enige i, at filmcensur ville være en alvorlig krænkelse af frihedsrettighederne, sådan som de er defineret i f.eks. den europæiske menneskerettighedskonvention, og det er en selvfølgelig set fra vores side, at også børn og unge principielt skal være omfattet af retten til at se, hvad de ønsker; menneskerettigheder er ikke noget, der starter ved 16-års-alderen.

I øvrigt synes jeg, det er værd at bemærke, at en ekspert i statsforfatningsret, professor Henrik Sahl, i forlængelse af citatet, som er gengivet i bemærkningerne, har skrevet, at en indskrænkning af ytringsfriheden i grundlovens § 77 ikke længere kan accepteres efter ophævelsen af censur på filmområdet.

Vi kan således konstatere, at en alt for stram censur vil være i strid med basale menneskerettigheder og i strid med grundloven.

Men som sagt, er der også andre aspekter af mere praktisk art. Selv om vi selvfølgelig her i Folketinget ikke bør stoppe op ved praktiske problemer, bør vi dog være realistiske og se i øjnene, at det i dag er meget nemt at få fat i film. Hvis vi erkender dette, må vi konkludere, at en mærkning og censur, som den foregår i dag, kan have lige præcis den modsatte effekt af det, vi ønsker. Det vil sige, at børn under 16 år netop går efter de film, der er mærket som uegnet for børn på deres alder, og der er jo ingen grund til at skyde sig selv i foden på den måde.

Det Konservative Folkeparti ønsker derfor at indgå i en fornyet dialog med alle parter på området for at finde ud af, hvad der netop nu er den mest hensigtsmæssige løsning. Det er ikke mere end et par måneder siden, vi havde spørgsmålet om mærkning til debat, som kulturministeren også var inde på, men vi må samtidig erkende, at dette område jo er inde i en rivende udvikling, jf. allersenest de nye tilbud på Internettet.

Derfor foreslår vi fra konservativ side, at man under udvalgsarbejdet kigger nærmere på, hvordan man kan inddrage branchen i det, man her i forslaget kalder et positivt anbefalingspanel. Vi er ikke i tvivl om, at det vil være i branchens egen interesse, at børn på 8 år ikke lige pludselig sidder og ser vældig voldsomme voldsfilm.

Lad mig til sidst slå fast med syvtommersøm: Efter Det Konservative Folkepartis opfattelse er og bliver det forældrenes opgave at opdrage børnene. Vi har set en række forslag, som har forsøgt at begrænse forældrenes frihed til at opdrage dem: man vil fjerne revselsesretten, man vil fjerne børnearbejde osv., men det er vigtigt, at vi ikke fortsætter denne tendens, at staten overtager forældrenes rolle.

I Det Konservative Folkeparti har vi tillid til voksne menneskers ansvarlighed, især når det er deres egne børn, det gælder. Vi politikere bør i vid udstrækning og så meget som muligt afholde os fra at regulere inden for hjemmets fire vægge.

Margrete Auken (SF):

Jeg tror, jeg deler ministerens opfattelse af, at vi har en meget liberal filmlovgivning i Danmark, at vi ikke har voksencensur, men, vil jeg godt føje til, hvis man skal bruge menneskerettighedskonventionerne – det er også lidt til hr. Brian Mikkelsen – er der altså også noget, der hedder børnekonventionen, og den pålægger

altså de voksne et ansvar for at beskytte børn. Det vil sige, at man godt er klar over, at børn og voksne ikke bare sådan slet og ret kan ligestilles. Det ville være et overgreb mod børnene, hvis man gjorde det. Så kan hr. Brian Mikkelsen sige, at det må man da alt sammen overlade til forældrene, men det er så det, vi har børnekonventionen til at sige, at man ikke må. Der er en række bestemmelser i den, som Danmark har tiltrådt, der pålægger de voksne ansvar for børnene, og det er altså det ansvar, som vi snakker igennem i denne sammenhæng. Derfor kunne SF ikke drømme om at gå ind for at afskaffe censuren for i hvert tilfælde de små børn.

Vi vil meget gerne have en måske bedre regulering og bedre vejledninger for de større børn, hvis det giver mening at have det.

Jeg havde egentlig regnet med, at ministeren kunne sige lidt om, at der er et arbejde i gang med det, for så vidt jeg kan se af tidligere forhandlinger, har man talt om, at der skal kigges på de her ting, og det er der mig bekendt ikke blevet, men det kan jeg have uret i.

Jeg synes altså, man skal passe på, at man ikke kommer til at overdrive forældrenes muligheder for at være efter deres børn hele tiden. Hvis man som jeg har haft børn i den alder, som det drejer sig om, ved man, at éns muligheder for at påvirke er gode, hvad holdningerne angår, men at de ikke nødvendigvis er særlig gode, hvad opsynet angår, idet børn i den alder er meget selvstændige, og det er også i orden, men man må også være klar over, at selv om man ikke tillader det i hjemmet, er der mange andre steder, hvor børnene kan komme alene.

Desuden er der ifølge børnekonventionen nogle krav om, at vi skal tage hånd om de børn, vi har ansvar for, og nogle bestemmelser, som vi ikke må overtræde. Og det er noget plat at sammenligne 8-10-årige med voksne, for de er ikke voksne, heller ikke ifølge børnekonventionens bestemmelser. Det bliver man ifølge børnekonventionens bestemmelser først, når man er 18 år. Men vi har jo ikke sagt, at censurgrænsen skal sættes op til 18 år, og det er ikke det, jeg står og siger nu. Jeg ville bare sige, at vi altså har nogle regler dér, som hører med til et godt og ansvarligt samfund.

Personlig vil jeg gerne være med til at kigge på 16-års-grænsen og på andre ting, og jeg tror såmænd også, jeg kan få mit parti med til det, men vi vil under ingen omstændigheder ophæve mærkningen af videoerne – det er jo en

blomst, der har groet i SF's have – og vi vil bestemt ikke fjerne beskyttelsen af de små børn.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Der er sandsynligvis ikke nogen i det her Ting og heller ikke særlig mange ude i befolkningen, som vil have, at børn skal se voldsfilm og udpræget dårlige splatterfilm. Men sagen er jo: Hvem er bedst til at afgøre, hvad for nogle film der er relevante for børn? Det er selvfølgelig forældrene. Det er jo ikke noget, et panel kan afgøre.

Hjemme hos os ser børnene på 4 og 6 år Snurre Snups Søndagsklub, og dér kommer der altid Batman klokken halv elleve, og da ligger vi og læser søndagsavisen, og så kommer de små børn farende og siger: Åh, Batman, det er så farligt, og bum, bum, bum, og så må vi jo hjemme i vores familie afgøre, om børnene skal have lov til at se Batman; det er ikke et panel, der skal afgøre det. Børnene må forældrene have ansvar for.

Så er der spørgsmålet om, lad os sige dem mellem 12 og 16 år. Dér vil jeg godt spørge fru Margrete Auken, om de ikke også har krav på nogle almindelige menneskeretigheder. Skal de ikke også have mulighed for selv at afgøre, hvad de har lyst til at se? Hvorfor skal man afskære dem muligheden for selv at træffe nogle frie valg?

SF har ellers tidligere været fortaler for, at f.eks. valgretsalderen skal nedsættes, men hvis man følger fru Margrete Aukens princip, skal der være censur, til børnene er 18 år, for da er de myndige. Hvorfor ikke sætte det ned til 12 år, så børnene og de unge selv kan afgøre, hvad de kan klare at se? Og jeg synes, det er mest rimeligt, at hvis de er under 12 år, må det være forældrenes ansvar og ikke sådan, at et panel skal gøre sig kloge på forældrenes vegne.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det forekommer mig, at fru Margrete Auken i hvert fald med hensyn til det her forslag lever for 20 år siden, dengang, da film primært blev set i biografen, og da det at leje eller købe et videogram var noget meget usædvanligt.

I dag er tilfældet jo det, at de forældre, som fru Margrete Auken er bange for ikke er i stand til at varetage deres egne børns interesser, hvis de kobler sig på kabel-tv, efterhånden har op mod 30 kanaler, hvor man kan se alt muligt. Og

hvis man abonnerer på betalingskanaler, er udbudet af film endnu større. Og man kan via computertilkobling hente billeder og filmstumper og tekster af enhver art fra hele verden.

Det at se en film i en biograf og det at se en film, som man lejer eller køber på en video, er i dag kun en meget lille del af den filmpåvirkning, børn og unge bliver udsat for, og så har man altså eksklusivt udvalgt biograffilm og lejevideoer og købevideoer til at være et område, hvor Statens Filmcensur skal vurdere, om børn og unge kan tåle at se filmene eller ej! Men de 90 pct. af de muligheder, børn og unge har for at se film, er det jo forældrenes opgave at regulere.

Det er jo sådan, som hr. Brian Mikkelsen beskriver det, at det er forældrenes opgave at tage stilling til, om børnene kan tåle at se de film, der bliver vist på fjernsynet, og om de videoer, som forældrene har købt, skal være låst inde, så børnene ikke kan se dem, når de kommer hjem efter skoletid, inden forældrene er kommet hjem endnu, osv. osv. Så forældrene må jo tage stilling. Forældrene skal også tage stilling til, om børnene skal have lov til at sidde og surfe på Internet. Forældrene skal tage stilling til mange ting. Så er SF's synspunkt på det her område ikke en anelse forældet?

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Blot af hensyn til historieskrivningen og de grønne hæfter, og så skal jeg i øvrigt afholde mig:

SF er ikke gået ind for at nedsætte valgretsalderen til 12 år, og SF har ikke sagt, at vi skal sætte filmcensuralderen op til 18 år. Lad det være sagt her. Vi har oven i købet sagt, at man udmærket godt kunne se på, om reglerne ikke kunne lempes for de større børn. Så er det også sagt.

Og så vil jeg sige til hr. Kim Behnke, at jeg har været og stadig væk vil være glad for, at man som forældre ikke har været nødt til at have styr på det alt sammen, at man godt kunne få lidt hjælp, for det er simpelt hen uoverkommeligt at være forældre, hvis man selv skal tjekke alt det dér. Men noget af det kan man tjekke, og dér er det da dejligt, at der er en mærkning. Og jeg synes i og for sig, det er rart, at man også får et vink om filmene, når de kommer i fjernsynet, for så ved man da lidt om, hvad det er for noget, der bliver vist.

Det er såmænd bare det, vi i al stilfærdighed beder om at man bliver ved med, for der er

ingen af os, der vil være i stand til at klare det på anden vis. Livet har altså ikke så mange timer ekstra, at man kan magte alt det, og der er vigtigere ting at tage sig til end at have totalt styr på det hele.

Jeg vil føje til, at vi skal leve op til bestemmelserne om, at vi har ansvar for vores børn, og der står ingen steder eksplicit i børnekonventionen, at dette ansvar hviler på forældrene; det hviler faktisk også på det fælles samfund, hvordan det her skal kunne varetages. Derfor! Og jeg er altså ikke så bange for fællesskabet, som hr. Brian Mikkelsen og hr. Kim Behnke er.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg er bestemt ikke bange for fællesskabet. Men jeg lever også i 1996, og de børn, som vi har derhjemme, ser for 99,99 pct.s vedkommende de film, de ser, i fjernsynet. De ser dem i Snurre Snups Søndagsklub, og de ser dem i børneudsendelserne, og i aften skal de se Disney Sjøv mellem kl. 19 og 20. Og der er altså ikke nogen muligheder for, at staten kan regulere det; det er forældrenes ansvar, og sådan må det selvfølgelig være.

Fru Margrete Auken er glad for de anbefalinger, der er. Det er jeg også, og derfor støtter vi jo det, der i lovforslagets bemærkninger står om, at der skal være et anbefalingspanel. Hvis jeg går ind i en videoforretning for at leje børnefilm, vil jeg også være glad for en anbefalingsmærkning. Men det, vi taler om her, er, at man ifølge forslaget vil afskaffe den form for censur, der gør, at man f.eks. ikke kan leje videobånd, hvis man er under 16 år.

Det er flot, at der er mærkninger, og det er også en god service, at der er anbefalinger, og jeg håber da, at fru Margrete Auken er enig i, at det er godt, at der er anbefalinger, men det er i sidste ende forældrene, der skal afgøre det; det kan man ikke overlade til andre mennesker.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil ikke bidrage til at forlænge debatten, for det er jo en debat, der har kørt i mange år, og Det Radikale Venstres synspunkt på det her område har ikke ændret sig:

I virkeligheden har vi ikke nogen filmcensur i dette land. Producenterne kan selv beslutte, om de vil lade deres film gennemse af Statens Filmcensur eller de ikke vil. Den lovgivning, vi har, har kun ét eneste formål, og det er at beskytte børn og unge, og det kan vi kun støtte i Det Radikale Venstre.

Som forælder er jeg glad for at vide, at hvis jeg sender mine børn i biografen, er der nogle andre, der har set filmen igennem, inden børnene kommer der. Hvis der ikke var den form for filmcensur, hvis vi ikke havde en beskyttelse af børn og unge på dette område, ville jeg som forældre være tvunget til at se alle mulige håbløse film, som jeg ikke har lyst til at se, for at sikre mig, at børnene har godt af at se filmene.

Derfor er jeg tilfreds med den lovgivning, vi har, og jeg kan ikke støtte det lovforslag, der er fremsat.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen siger, at vi i Danmark ikke har nogen censur, og at det, vi har, udelukkende har til formål at beskytte børn og unge.

Men hvis man ser på alle de totalitære regimer rundt omkring i verden, både dem, der har været, dem, der er nu, og dem, der sikkert kommer, viser det sig, at når de indfører alskens typer censur, så er argumentet præcis det, at de ønsker at beskytte befolkningen mod . . . ! Og det er præcis den samme argumentation, fru Elsebeth Gerner Nielsen bruger i dag: at det er Folketingets opgave at beskytte børnene. Det er det, der er det farlige. Censur er ikke et begreb, man kan gradbøje. Enten har man censur, eller også har man ikke censur, og i Danmark har vi censur, og det gælder eksklusivt for en særlig aldersgruppe.

Det, der er problemet, er jo, at man i Folketinget vedtager et regelsæt – og det gælder både for filmcensureringen af biograffilmene og for mærkningen af videogrammerne – som betyder, at man flytter ansvaret ud til den, der skal se billetten, når man er på vej ind i biografensalen, og til den unge pige, der travlt beskæftiget lørdag lige før lukketid sidder ved kasseapparatet i Brugsen, hvor lille Egon på 15 år så kommer forbi med en Stallonefilm, for så skal hun sidde dér ved kasseapparatet og tage stilling til, om han nu er over eller under de nødvendige 16 år.

Man har altså flyttet ansvaret helt ud til nogle mennesker, som så skal forvalte denne lov, og derfor opstår problemerne jo.

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Helge Sander har jo ret i, at som udviklingen er gået med de elektroniske medier, har vi en situation, hvor tv-nyhedsudsendelserne bringer voldsscener af betydelig større indvirkning på

mennesket, end hvad man er i stand til at producere på lavkvalitetsvideoer, for det er klip, der bringes fra krigsskuepladser eller hungerskatastrofeområder eller fra andre begivenheder, og som utvivlsomt gør et utrolig dybt indtryk på dem, der ser dem.

Det problem kan ikke løses gennem censur, og det er i virkeligheden et større problem end det, forslagsstillerne tager i betragtning med forslaget her i dag. Så de proportioner skal man altså også have med i denne diskussion.

I Enhedslisten er vi enige med forslagsstillerne i det principielle udgangspunkt, som er modstanden mod censur. Som hr. Kim Behnke var inde på, har historien alt for mange eksempler på, hvad censur kan føre til og misbruges til af statsmagten i et autoritært samfund.

Derfor må jeg også sige, at jeg ikke er specielt imponeret af ministerens besvarelse i forbindelse med modtagelsen af forslaget, for jeg synes ikke, ministeren gør noget for at befordre en videreudvikling på det område. Jeg synes ikke, det kan være rigtigt bare at sige: Nu skal det her forslag stemmes ned, og så gider vi ikke høre mere om den sag.

Dér vil jeg egentlig opfordre regeringen til endnu en gang at overveje, hvordan vi får en tidssvarende ordning på det problem, vi står med her.

I Enhedslisten mener vi, at det faktisk er sådan, at videoerne bliver set af børnene, og at forældrene, sådan som teknologien har udviklet sig, ikke har nogen reel chance for på deres børns vegne at kontrollere, hvad der er tilgængeligt på markedet, og hvad børnene får adgang til at se.

Derfor må der være en form for vejledning, og på det punkt er jeg enig med Det Radikale Venstre og SF i, at der bør være en kvalitetsvejledning, og jeg har heller ikke hørt nogen sige noget imod, at der skal være en sådan vejledning. Jeg tror, hr. Helge Sander brugte udtrykket varedeklaration – vi kan kalde det, hvad det skal være, men man kunne jo godt forestille sig, at man ændrede Statens Filmcensur til Statens Filmvejledning.

Der er nemlig et punkt, som jeg ikke er enig med forslagsstillerne i, og det er, at det skal være filmindustrien selv, der skal nedsætte et sådant panel. Jeg tror nemlig, at hvis vi sætter filmindustriens folk til selv at foretage en kvalitetsvurdering og tage hensyn til, hvilke film der er uegnede for mindre børn, vil det mere være pengepungen end fornuften, der vil diktere den

kvalitetsmærkning, der kommer ud af det, og derfor tror jeg ikke, vi skal nedlægge den organisation, der i dag har det forkerte navn Statens Filmcensur, men jeg vil altså foreslå, at man kalder den Statens Filmvejledning.

Jeg tror også, det kunne have den gavnlige virkning, at en sådan kvalitetsmærkning kunne være med til at højne kvaliteten af filmene, fordi det på den måde jo ville være med til at give en kritik af det vitterlig meget store antal uhyre dårlige videoer, der produceres af filmindustrien nu om dage.

Det skulle altså være en opfordring fra os til at tage det fremsatte forslag alvorligt fra regeringens side og komme med udspil til en løsning af problemet. Men som sagt går vores uenighed med forslagsstillerne på, hvem der skal sidde i et sådant panel, og det må vi så drøfte.

Derfor kan jeg ikke give tilsagn om, at vi umiddelbart kan stemme for forslaget, sådan som det er affattet af forslagsstillerne, men jeg kan bestemt give tilsagn om, at vi vil tage forslaget alvorligt.

Poul Nødgaard (DF):

Jeg vil komme med det korteste indlæg i folketingsdebatten i dag:

Vi kan støtte dette lovforslag. Der har været talt varmt for det fra flere partiers side, og disse varme hilsner kan jeg så sende videre frem med forslaget, og det ser ud til, at Enhedslisten måske kan komme med i klubben og redigere det lidt, og så kunne det jo godt være, at der kunne komme noget fornuftigt ud af det.

Kim Behnke (FP):

En gang imellem kan det godt betale sig at fremsætte et forslag flere gange.

Sidste gang vi fremsatte forslaget, var før sidste folketingsvalg, og Folketinget har jo fået en ændret sammensætning, hvilket behandlingen her jo også har givet udtryk for, og derfor er ministerens meget konservative synspunkt jo ikke holdbart, nemlig: Det her forslag har vi set før, og det har vi afvist før, så det gør vi igen – punktum!

Det er utrolig farligt både for en minister og for en regering at have det synspunkt på ret mange områder, for så går samfundsudviklingen jo simpelt hen i stå.

De argumenter, der var, da man i sin tid indførte filmcensuren, er jo ikke nødvendigvis gyldige længere. Især er den teknologiske udvik-

ling og de økonomiske muligheder, folk har fået, jo helt andre i dag, end de var dengang.

Dengang man indførte filmcensuren, var det sted, man så film, for 99 pct.s vedkommende biografen. Der var et meget lille marked for salg og udlejning – hvis udlejning overhovedet fandt sted – af det, man kaldte 8-millimeter-film.

Dengang kunne man købe underlødige 8-millimeter-film, som kunne fremvises derhjemme, men det var et meget, meget lille marked. Det store marked var biografeforestillingerne. Sådan er det ikke længere i dag, selv om biografejerne gerne ville have, at det blev sådan igen. Nej, dér, hvor særlig børn og unge i dag primært ser deres film, er foran husalteret, foran fjernsynet hjemme i stuen, og dér er der jo frit slag.

Som vi har opremset i forslaget, er det sådan, at et ungt menneske på f.eks. 15 år, vel at mærke med forældrenes tilladelse, har mulighed for at se film fra følgende uzenserede kilder:

De kan se dem på computere – det kan være cd-ROM-film, og det kan være billeder og spil – de kan via Internet hente film, billeder og spil ind, de kan via satellitfjernsyn få fri adgang til mindst 50 ukodede kanaler via en privat parabol, og de kan se tv-udsendelser, som kommer fra TV 2, Danmarks Radio, TV 3 og lokal-tv og andre, der sender ukodede film. Og de kan få fat i film på videoer, der er optaget fra fjernsynet, altså hvor forældrene om natten, hvor der jo også indimellem sendes film, eller på andre tidspunkter, hvor børnene ikke er oppe, optager filmene, og så står filmene hjemme på hylden, så de kan ses om formiddagen eller om eftermiddagen, når børnene måske er alene hjemme. Og film på videoer kan de altså også få fat i, hvis andre, nemlig nogle over 16 år, enten køber eller lejer dem. Og endelig kan familien vælge at købe adgang til Filmnet eller TV 1000, som i øjeblikket er de to største udbydere i Danmark, men det er jo sådan, at der nok bliver endnu flere, i hvert fald hvis man har en parabol.

Så adgangen til at se masser af film, som aldrig nogen sinde kommer forbi Statens Filmcensur, og som aldrig nogen sinde får en mærkning af nogen art, er til stede, og derfor er vores lovgivning ganske enkelt forældet.

Det undrer mig også at høre ministeren, der jo ellers i anden anledning – når der har været tale om den meget mere puritanske holdning, der f.eks. gør sig gældende i USA, hvor man rask væk sælger programmer til computere, så forældrene kan indlæse særlige beskyttelsesprogrammer, så børnene ikke kan hente billeder

af Pamela Anderson eller andre ting ind fra Internet – vender sig imod den slags.

Det vender man sig jo imod i Danmark, og det er jeg glad for at man ikke fra statslig side vil blande sig i. Vi væmmes, når man i Tyskland henter amerikanske computerekspertes over, der skal forsøge at lægge blokeringer ind på f.eks. Internet, fordi der er noget, folk ikke må se.

Det allerbedste, vi kan gøre, er at tage imod det udsagn, der utvetydigt er kommet fra branchen, nemlig at den selv er interesseret i en varedeklaration, som er langt mere vidtgående end et enkelt tal, f.eks. 12 eller 16, for det tal siger i sig selv ikke noget som helst. Det, der kunne være brug for, og som forældrene også vil have langt større gavn af, er, at der bag på videogrammerne og i forbindelse med annonceringen for biografifilm osv. er en kort beskrivelse af, hvad det er for en film, om det er en tegnefilm eller en familiefilm eller en børnefilm eller et børneprogram osv., sådan at forældrene har andet at holde sig til end bare et enkelt tal.

Derfor er det vores opfattelse, at det bedste, man kunne gøre, var at nedlægge Statens Filmcensur og i stedet tage branchen på ordet og lade den få lov til at etablere det organ.

Dér er jeg meget tilfreds med, at Enhedslisten i hvert fald er enig med os så langt. Det eneste, der så skal tages stilling til, er, om dette organ skal ligge i statsligt regi eller det skal ligge i branchens eget regi.

Og dér vil jeg henvise til det citat, der er i lovforslagets bemærkninger side 3, hvor vi citerer fra betænkning 468 fra 1967, hvori man jo på det tidspunkt prøver at gøre op de kommercielle hensyn, som Enhedslisten sætter spørgsmålstegn ved, idet man mener, at branchen vil tænke mere på pengepungen end på moralen. Det gjorde man sig nogle overvejelser om dengang, og man nåede frem til den konklusion, at det er ikke mere udbredt på det her område, end det vil være inden for alt muligt andet. Men jeg synes, lige præcis det tema er meget velegnet til, at vi tager det op under udvalgsarbejdet.

Jeg skal selvfølgelig sige tak for det utvetydige tilsagn fra både Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti. Det er jo det, der gør forslaget interessant, for nu begynder det første, jeg lærte, da jeg kom i Folketinget, nemlig at tælle til 90, at blive interessant.

Den virkelighed, som forældrene lever i i dag, er jo nemlig, at de har brug for vejledning, at de har brug for at få gode råd, for det er selvfølgelig-

lig rigtigt, som den radikale ordfører siger, at forældrene ikke kan gå i biografen og se alle de film, der bliver præsenteret. Nej, i dag gør forældrene jo ofte det, at de f.eks. meget kort kigger på annoncerne i dagbladene, og de læser måske også de anmeldelser, der findes i dagbladene, og – hvad der er endnu vigtigere – forældrene snakker med hinanden.

Det, der er genstand for samtale forældre imellem, er jo typisk: Er der nogen, der har været inde at se den nye Disneyfilm? Er det en god film? Og hvis det i forældre kredsen bliver sagt, at det sandelig er en god og spændende film, som børnene har haft stor glæde af, så går det jo fra mund til mund på den måde, at det i sig selv er en meget fin reklame for det pågældende produkt. Hvis der derimod præsenteres en film, som i forældre kredsen bliver karakteriseret som dårlig eller således, at den ikke var nogen god oplevelse for børnene, så er det i sig selv nok til at få en film taget af biograf lærredet.

Med hensyn til de problemer, som SF var inde på, nemlig at vi overdriver forældrenes mulighed for at følge med i, hvad børnene rent faktisk ser, er jeg nødt til at gentage det særlig problematiske tema, at man med den gældende lovgivning altså har flyttet ansvaret ud i den enkelte kiosk, ud på tankstationen, ud til den, der står og skal tage imod biograf billetterne, og ud til kassedamen i supermarkedet. Det er dem, vi med den gældende lovgivning har forpligtet til at finde ud af, om lovgivningen bliver overholdt, og det er dem, der i givet fald er hjemfaldne til straf, hvis det efterfølgende viser sig, at de er kommet til at sælge eller udleje en film eller lade en, der er for ung, komme ind og se en film.

For mit eget vedkommende var jeg så dejligt privilegeret, at jeg, både da jeg var 14 år, og da jeg var 15 år, havde en højde, der gjorde, at man ved biografernes indgang var overbevist om, at jeg var langt ældre end både 14 år og 15 år, så det i sig selv var nok til, at jeg kunne snige mig ind. Men rent faktisk begik biograf en lovovertrædelse og var dermed strafskyldig, og det er helt urimeligt. Vi skal sørge for, at det er forældrene, der har det absolutte ansvar. Og jeg var meget glad for hr. Brian Mikkelsens bemærkning om, at menneskerettigheder jo ikke er noget, der er aldersbestemt, og da slet ikke med hensyn til en alder på 16 år.

Det, som vi har brug for, er også at tage den diskussion, som særlig hr. Helge Sander fra Venstre var inde på, nemlig om, at det jo er i den

absolut bedste sendetid, nemlig i det, man kalder prime time, tv-stationerne sender deres nyhedsudsendelser, for dér er succeskriteriet jo desværre i Danmark som mange andre steder i verden blevet død, ulykker og krig. Nogle amerikanske stationer er endda så skrappe, at de kræver af deres redaktion, at åbningshistorien hver dag skal være en katastrofe af en eller anden art.

Dér kan børn godt skelne, for børn er ikke så dumme – som nogle vil påstå – at de ikke kan skelne mellem fiktion og virkelighed. Børn kan godt se, at det er et DSB-tog, der er blevet afsporet ved Slagelse, og at der bliver båret døde mennesker ud, og børn kan godt se, at det er krig i Sarajevo, og at der ligger døde mennesker i gaderne. Børn kan godt se, at det ikke er det samme, som at Tom og Jerry slår hinanden ihjel 100 gange i løbet af 5 minutter.

Det kan børn godt skelne imellem, og derfor er dét, at der bliver vist så meget vold i TV-Avisen og i TV 2-Nyhederne, en særskilt diskussion værd med de to tv-stationer, for jeg synes også, det er bekymrende, at det er blevet et succeskriterium i Danmark, at man skal vise den slags, for vi har præcis den samme opfattelse som de fleste ordførere i salen. Vi synes ikke, at børn og unge skal udsættes for så meget vold, så meget død og så meget ødelæggelse, som de har mulighed for, men det er forældrenes primære ansvar langt mere end en forældet paragraf i en lovgivning.

Så jeg glæder mig til udvalgsarbejdet, hvor vi kan få skabt et 90 mandaters flertal sammen og få ændret lovgivningen. Det er tiltrængt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 206: Forslag til lov om ændring af momsloven. (Forbud mod konkurrenceforvridende moms-fritagelser).

Af Brian Mikkelsen (KF), Mariann Fischer Boel (V), Jan Køpke Christensen (FP) og Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.
(Fremsat 21/2 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

Umiddelbart lyder dette lovforslag jo meget fornuftigt, og ens første tanke er vel også, at det kan man ikke have noget at indvende imod. Hvem tør således umiddelbart påstå, at man er imod et forbud mod konkurrenceforvridende moms-fritagelser?

En nærmere gennemgang af forslaget har imidlertid ført til den konklusion, at forslaget alligevel ikke kan støttes, i hvert fald ikke af regeringen, og det er der flere årsager til.

For det første kan man spørge, om der virkelig er behov for dette forslag, for det andet vil forslaget ramme langt bredere end anført i bemærkningerne, og endelig må forslaget, sådan som det er formuleret, faktisk siges ikke at være i overensstemmelse med EU-reglerne, og hvis forslaget skal ændres således, at det bliver i overensstemmelse med EU-reglerne, er der måske ingen, der rigtig er interesseret i det længere.

Det er anført i bemærkningerne, at forslaget især er fremsat for at sikre, at private og offentlige motionscentre, der udbyder nøjagtig de samme ydelser, og som måske ligger dør om dør, er omfattet af de samme momsregler.

Jeg vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at en del af et motionscenters aktiviteter er momsfrie uanset ejerforhold. Det gælder alle de aktiviteter, der kan falde ind under begrebet undervisning i legemsøvelser. Undervisning i aerobic, og hvad det nu hedder, er momsfritaget, uanset om undervisningen foregår på et offentligt eller på et privat motionscenter. Det er således kun momsmæssig forskel med hensyn til aktiviteter, der foregår i »maskinrummet«, om jeg så må sige, idet disse aktiviteter, hvis de drives med gevinst for øje, dvs. kommercielt, er momspligtige.

Jeg har meget svært ved at tro, at denne mindre moms-forskel kan bevirke en væsentlig konkurrenceforvridning for private motionscentre, der formentlig også har et andet udbud end offentlige motionscentre, og dette får mig faktisk til at tro, at eventuelle prisforskelle kan begrundes med andet end momsforholdene. Indtil for nylig har det især været danseskolerne, man har fokuseret på, og danseskoler er momsfri, uanset hvem udbyderen er.

Konkurrenceforvridning som sådan som følge af offentlig støtte er ikke til debat i dag, men det blev diskuteret intenst i sidste samling i forbindelse med vedtagelsen af lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysning. Regeringen er på ingen måde interesseret i, at der sker en konkurrenceforvridning mellem offentlige og private virksomheder, og i forbindelse med vedtagelsen af denne lov var der her i Tinget også tilslutning til, at dette spørgsmål skulle løses lokalt, så man undgik konkurrenceforvridning.

I 6. moms-direktiv om momsloven findes der den særlige regel, at EU-landene kan momsfritage sportsaktiviteter, når udbyderen ikke arbejder med gevinst for øje. Det vil sige, at erhvervsmæssige sportsaktiviteter er omfattet af de almindelige momsregler, mens sportsaktiviteter, der ikke er udbudt med gevinst for øje, kan momsfritages, og de er som bekendt momsfritaget i Danmark. Lovforslaget går ud på at begrænse denne momsfritagelse. Det skal være en yderligere forudsætning for at få momsfritagelse, at denne fritagelse ikke kan fremkalde konkurrenceforvridning, altså en yderligere indskrænkning af mulighederne for momsfritagelse for idræt.

For kort tid siden havde vi en debat her i Tinget om, hvordan regeringen vil sikre, at idrætsudøvere og idrætsledere ikke får forringet deres vilkår. Jeg må sige, at det lovforslag, vi diskuterer i dag, vil forringe deres vilkår. Der findes allerede i dag mange sportsaktiviteter, der kan dyrkes i både privat og offentligt idrætsklubregi. Det gælder f.eks. svømning, tennis og golf, og fremover må vi forvente, at endnu flere sportsaktiviteter vil komme til, idet der er en tendens til, at hele idræts- og fritidsområdet bliver mere og mere kommercialiseret. Det er også et af de store problemer i forbindelse med forslaget.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at hensigten med forslaget er, at kommunalt ejede motionscentre skal betale moms. Selve lovteksten rammer imidlertid langt bredere, idet